

**Psychopathologie en geestelijke gezondheid bij
mensen met een verstandelijke beperking vanuit
de bril van het ontwikkelingsdynamisch model**

Op 27 maart 2020

www.fortior.info

- een studiedag op 27 maart 2020
- docenten: Filip Morisse en Leen de Neve
- over: ondersteuning en behandeling van mensen met een verstandelijke beperking met probleemgedrag of een psychiatrische stoornis op basis van de ontwikkelingsdynamische benadering
- accreditatie wordt aangevraagd bij NIP K&J / NVO OG (geldt na toekenning ook voor SKJ) en bij Register Vaktherapie

Inleiding

Kinderen, jongeren en volwassenen met een verstandelijke beperking zijn door hun verstandelijke beperking extra kwetsbaar op vlak van geestelijke gezondheid. Uit onderzoek blijkt dat bij mensen met een verstandelijke beperking 3 tot 5 keer meer problematisch gedrag en psychiatrische stoornissen voorkomen dan bij de normaal begaafde populatie. Personen met een verstandelijke beperking en bijkomende gedrags- of psychiatrische problemen hebben recht op en nood aan gespecialiseerde ondersteuning. Deze ondersteuning zou zich zowel moeten richten op gewone noden als op speciale noden. Om cliënten met geestelijke gezondheidsproblemen adequaat te kunnen ondersteunen, is een goed begrip van hun persoonlijkheidsontwikkeling nodig. Op basis daarvan kunnen ondersteuning en behandeling worden afgestemd.

De ontwikkelingsbenadering is van grote waarde gebleken bij de diagnostiek, behandeling en preventie van probleemgedrag en psychiatrische stoornissen. Door rekening te houden met de emotionele ontwikkeling van kinderen, jongeren en volwassenen met een verstandelijke beperking kan het gebruik van psychofarmaca en van vrijheidsbeperkende maatregelen worden beperkt.

Inhoud van de studiedag

De docenten Filip Morisse en Leen de Neve belichten tijdens de studiedag hoe professionals in de gehandicaptenzorg en in geestelijke gezondheidszorg kunnen aankijken tegenover zowel geestelijke gezondheid als psychopathologie bij mensen met een verstandelijke beperking. Filip Morisse en Leen de Neve behandelen op deze studiedag een aantal begrippen die kunnen helpen bij het begrijpen en diagnosticeren van problematisch gedrag en psychiatrische stoornissen. Enerzijds pleiten ze voor een grotere gevoeligheid voor psychopathologie, anderzijds waarschuwen ze voor een te verregaande 'psychiatrisering' voor in wezen adaptief en normaal gedrag, ten minste als men het begrijpt vanuit de emotionele ontwikkeling van cliënten. Ze gaan ook in op de vraag hoe dit begrip kan leiden tot een afgestemde en doelmatige ondersteuning en behandeling met als doel een voldoende kwaliteit van leven.

Deze cursus is een must voor elke professional die regelmatig geconfronteerd wordt met gedrags- en/of psychiatrische problemen bij personen met een beperking. Voorkennis is niet vereist, praktijkervaring wel.

De volgende thema's komen aan bod:

- Hoe ziet het continuüm normaal gedrag, abnormaal gedrag en psychiatrische stoornis eruit?
- De meest voorkomende psychiatrische stoornissen bij personen met een verstandelijke beperking komen aan bod: stemmingsstoornissen (depressie en bipolaire stoornis), psychotische stoornissen (vnl. schizofrenie) en gehechtheidsproblemen (vaak borderline, PTSD). We behandelen telkens symptomen, oorzaken, agogische en medicamenteuze behandeling en prognose.

Programma

10:00	Opening
10:15	Geestelijke gezondheid en psychopathologie: verband met emotionele ontwikkeling en kwaliteit van bestaan
11:15	Pauze
11:30	Gehechtheidsproblemen bij personen met een verstandelijke beperking
12:30	Lunchpauze
13:30	Psychotische stoornissen bij personen met een verstandelijke beperking
15:00	Pauze
15:15	Stemmingsstoornissen bij personen met een verstandelijke beperking
17:00	Slot

Doelgroep

Deze cursus is een must voor elke professional die regelmatig geconfronteerd wordt met gedrags- en/of psychiatrische problemen bij personen met een beperking. Voorkennis is niet vereist, praktijkervaring wel.

- psychologen, orthopedagogen, vaktherapeuten, teamleiders, managers en begeleiders die werken met mensen met een verstandelijke beperking in hun eigen praktijk, in organisaties voor zorg aan mensen met een verstandelijke beperking, GGZ, verslavingszorg en forensische hulpverlening
- psychologen, orthopedagogen, teamleiders, leraren en interne begeleiders in het speciaal onderwijs.

Studiebelasting & voorbereiding

De studiedag is te volgen zonder voorbereiding.

De studiebelasting van deze scholing bestaat uit het aantal contacturen. Het aantal contacturen is 6 uur.

Accreditatie

Accreditatie wordt aangevraagd bij:

- Het accreditatiebureau Kinder- en Jeugdpsycholoog NIP/NVO orthopedagoog-Generalisten.
- Register Vaktherapie

Certificaat en invoeren presentie

FORTIOR reikt aan het eind van de dag certificaten uit. Op het certificaat staan de accreditaties en hun ID-nummers vermeld. Voor sommige registers van beroepsverenigingen, zoals bij NIP K&J / NVO OG, kwaliteitsregister Paramedici, KNGF, Register Vaktherapie en Registerplein, voert FORTIOR de presentie in. Hiervoor hebben wij het nummer nodig waarmee je in het register bent ingeschreven. Als FORTIOR geen nummer van je heeft, dan kan de presentie niet worden ingevoerd. Zorg er dus voor dat je correcte nummer bekend is bij FORTIOR!

Docenten

Filip Morisse

Filip Morisse is zorgmanager in het Psychiatrisch Centrum Dr. Guislain (Gent, België). Hij heeft 28 jaar ervaring in de psychiatrie voor observatie en behandeling van volwassenen met een verstandelijke beperking en bijkomende geestelijke gezondheidsproblemen. Daarnaast geeft Filip consultatie/advies en opleiding/vorming aan heel wat voorzieningen en diensten in Vlaanderen en Nederland. Filip is één van de trekkers van de SEN-SEO beweging in Vlaanderen, die expertise verspreidt over de emotionele ontwikkeling van personen met een verstandelijke beperking.. In 2014 startte hij een promotieonderzoek aan de Universiteit van Gent (Emotional Development in persons with intellectual disabilities: A study into the design and the effectiveness of a support method. Promotor: Prof. Dr. S. Vandeveld; co-promotor: Prof. Dr. G. Van Hove). Filip is co-auteur van meerdere boeken en artikelen over dit thema.

Leen de Neve

Leen De Neve is ortho-agoog in Outreach De Steiger, Psychiatrisch Centrum Dr. Guislain (Gent, België). Ze werkte meer dan tien jaar in de gehandicaptensector, bij teams die jongeren en volwassenen ondersteunen met een verstandelijke beperking. De laatste jaren ondersteunt ze vanuit een mobiel team de (professionele en natuurlijke) omgeving van (jong)volwassenen met een verstandelijke beperking en bijkomende problemen met hun geestelijke gezondheid. Ze is ook doelgroeporthopedagoog voor de cluster 'dubbeldiagnose' van het P.C. Dr. Guislain. Daarnaast geeft ze scholing en opleiding aan ondersteuners en is ze reeds jarenlang mede-trekker van de SEN-SEO-beweging, voornamelijk rond het thema 'van inschatting naar ondersteuning'. Leen is co-auteur van verschillende publicaties over emotionele ontwikkeling. Ze is redacteur van de brochure 'De juiste vraag'.

Literatuur

Claes, L., Declercq, K., De Neve, L., Jonckheere, B., Marrecau, J., Morisse, F., Ronsse, E., Vangansbeke, T. (2012). *Emotionele ontwikkeling bij mensen met een verstandelijke beperking*. Antwerpen-Apeldoorn: Garant nv.

Došen, A. (2014). *Psychische stoornissen, probleemgedrag en verstandelijke beperking. Een integratieve benadering bij kinderen en volwassenen*. Assen: Koninklijke Van Gorcum BV.

Praktische informatie

De studiedag vindt plaats in:

Volksuniversiteit Utrecht
Nieuwegracht 41
3512 LE Utrecht

Inschrijven

De studiedag Psychopathologie en geestelijke gezondheid vindt plaats op 27 maart 2020 van 10:00 tot 17:00 in Utrecht. De inschrijfkosten bedragen €300,00 per persoon inclusief BTW, koffie, thee en lunch.

Voor inschrijven en meer informatie

www.fortior.info
Inschrijvingen@fortior.info
030 6586103